

УДК 338.48.

К.Ю. Величко, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

М.В. Фурса (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕГРАЦІЯ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ У ЗБУТОВУ СТРАТЕГІЮ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗОВНІШНІХ РИНКАХ

Досягнення успішних результатів діяльності підприємства на зовнішніх ринках можливо лише за рахунок побудова ефективної збутової стратегії. На думку Лагоцької Н.З «питання збутової політики не втрачають своєї актуальності з плином часу, що зумовлено ключовою роллю збутового інструментарію для досягнення маркетингових результатів, з одного боку, а з іншого – динамічними змінами в зовнішньому середовищі та необхідністю адаптації до них збутових методів, стратегій та своєчасного перегляду принципів збутової політики». [2, с.303]

Взагалі, збутову діяльність доцільно розглядати як складний процес, що включає в себе не лише заходи з формування каналів розподілу та торгівлі товарами і послугами, але й низку заходів, що забезпечують підвищення ефективності продажу, зокрема маркетингові комунікації. Потужним напрямом вдосконалення збутової політики є інтеграція маркетингових комунікацій у збутову систему. Побудова ефективної збутової діяльності вимагає максимального результату від застосування маркетингових комунікацій, яких можливо досягти за умов комплексного використання різних видів комунікацій. У цьому випадку доцільно говорити про інтегровані маркетингові комунікації як цілісний підхід до спілкування із споживачем. Інтегровані маркетингові комунікації – це комплекс різних видів таких комунікацій, які використовують згідно з єдиною концепцією одночасно в межах маркетингової і збутової стратегії. Необхідність застосування інтегрованих комунікацій зумовлюється їх перевагами перед використанням одиничних.

Ефективність маркетингових комунікацій, з одного боку, тісно пов'язана з економічною ефективністю взагалі, а з іншого - має свою специфіку. Оцінювання ефективності маркетингово-комунікаційних заходів передбачає врахування кількох ключових моментів [1, с. 233-235]:

існують певні обмеження, які необхідно брати до уваги при аналізі ефективності маркетингових комунікацій: не все можна врахувати й обчислити; не все, що можна підрахувати, має вартісну оцінку; не завжди можна точно визначити результат, отриманий від маркетингово-комунікаційних заходів;

на кінцеву ефективність маркетингових комунікацій - діяльності впливають як внутрішні фактори, що залежать від самого «замовника» цих комунікацій, так і зовнішні, не залежні від його діяльності. Такі фактори слід аналізувати окремо;

ефективність маркетингових комунікацій для різних суб'єктів ринку неоднакова і по-різному виявляється.

На практиці за одночасним впливом багатьох факторів важко визначити внесок маркетингових комунікаційних заходів. Для успішного функціонування підприємства в ринкових умовах необхідно враховувати комплексний маркетинговий підхід до господарської діяльності [2, с.302-305]. Наприклад, якщо підприємство вирішило збільшити охоплення ринку на 15 %, підвищуючи при цьому якість своєї продукції, розширюючи модельний асортимент, здійснюючи реконструкцію мережі розподілу товару, збільшуючи бюджет на маркетингові комунікації та ін., то в такому разі неможливо визначити, яка саме частка внеску в підвищенні загальної ефективності діяльності підприємства належить маркетингових комунікацій.

Отже, головною метою оцінювання ефективності маркетингових комунікацій виступає [1, с. 233-235]:

виявлення відповідності цілей і завдань маркетингових комунікацій – діяльності, цілям і завданням маркетингу;

виявлення різниці між запланованими та фактичними витратами на здійснення маркетингових комунікаційних заходів;

визначення конкретних результатів маркетингових комунікацій – діяльності за певний проміжок часу;

формулювання заходів покращення застосування комплексу маркетингових комунікацій на майбутнє;

контроль за впливом маркетингових комунікацій на економічні показники господарської діяльності підприємства;

контроль комунікативних показників, тобто рівня впливу маркетингових комунікацій – звернень на аудиторію, ступеня її охоплення, формування ставлення споживачів до підприємства та його продукції, ступеня залучення їх до найрізноманітніших маркетингових комунікацій – заходів та діалогового режиму, формування іміджу підприємства в широких колах громадськості та ін.

елементи збутової політики та канали розподілу разом з функціями, якими вони наділяються. Збут являє собою цілу систему процесів, а продаж завершує процес збуту товару.

Також, важливу роль має і вибір каналу збуту, і етапи формування збутової політики. Канал збуту – це проходження готової продукції від виробника до підприємства – споживача. Також існує низка факторів, які впливають на вибір каналу збуту: специфіка товару;

мета підприємства; виробничі ресурси; споживачі та конкуренти; посередники; та ін. Вибір методів, визначається цілями збуту, його структурою, принципами побудови каналів збуту і особливостями кожного посередника. Доцільно зауважити, що в ситуаціях, пов'язаних з вибором засобів досягнення співпраці, не завжди активну (або навіть вирішальну) роль відіграє безпосередньо підприємство – виробник. Найчастіше умови диктують посередники, тим більше, якщо вони мають переваги, які дозволяють їм це робити.

Важливо зазначити, що система управління збутом і розподілом базується на маркетингових дослідженнях та маркетингових комунікацій, що є основою всіх маркетингових дій. Такими дослідженнями в області планування збуту можуть бути вивчення думок підприємств - покупців і споживачьких переваг; аналіз каналів розподілу; аналіз ринкової ситуації, включаючи дослідження ємності ринку, динаміки об'єму продажів галузі, визначення частки суб'єктів розподільної мережі в загальному збуті продукції; вивчення можливостей виходу на зовнішній ринок.

Найбільш розповсюдженими шляхами збутової політики підприємства на практиці виступають: реалізація ефективного комплексу маркетингових комунікацій, удосконалення структури управління цим процесом та логічно побудована схема просування продукції підприємства.

Інформаційні джерела:

1. Коцур Я.М. Підходи до оцінки ефективності реалізації маркетингових комунікаційних стратегій / Я.М. Коцур; наук. кер. Л.Ю. Сагер // Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присв. пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. – Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. – С. 233-235.

2. Лагоцька Н.З. Уточнення змісту та актуальні принципи збутової політики підприємства / Н. З. Лагоцька // Бізнес Інформ. – 2014. - №5. – С. 302–305.